

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

»«

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
juttatásos közölteknek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. ezégnél

»«

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhiva alba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Kereskedelmünk és tekintélye.

A vitéz magyar nemzet fejlődésének története egészen az újabb korig a háborúskodás szakadatlan láncolatát mutatja. Hol hódító hadjáratokra indulnak elődeink, hol meg hőiesen védik a haza szent földjét.

A pajzs és kard védelme alatt szabad Magyarország. Földrajzi fekvésénél fogva védő bástyája a keresztyénségnek, melyért évszázadokon át harcol. Hálátlan szerep! Mert míg egymaga kénytelen szembeszállni a félhold hatalmával, hiába várva segítséget a Nyugottól, az felhasználja a szerencsés helyzetét és viszályok által kevésbé zavart idejét a tudományok, az ipar, a kereskedelem s egyáltalán a művelődés növelésének szenteli.

Igy a magyar nemzet, a mikor végre belefoghat a békés munkálkodásba, észreveszi, mennyire mögötte maradt a szomszéd nemzetek haladásától. Igaz, hogy akkor e hátránynak csak erkölcsi hatását érezte még, mert megélhetési gondok nem bántották. Zsiros földjéből bugyogott az áldás, gabonája, bora bőven termett s a külföld termelési fölöslegük után kapva-kapott. A magyarok termékeiket nem is kinálták a külföldnek, az ottani élelmes kereskedők maguk keresték fel a nyereséggel kecsegtető beszerzési forrásokat. Így keletkezett, ugyszólván, minden hozzátevésünk nélkül, szinte önmagától, hazai kereskedelmünk. Kezdetben hijján minden koncepczióknak, csakis ama természetes meder közt folyván, hogy feleslegünket átengedtük az érte pénzt kínáló külföldieknek.

Belterjes kereskedelmünk a béke évtizedein át nem kereste az alkalmas eszközöket, hogy magasabb közzgazdasági jelentőségre vergődhessek. Oka ennek nemcsak a mezőgazdaság akkori jövedelmezőségében keresendő, hanem főleg abban, hogy a kereskede-

lemmel való foglalkozást mindadig, míg a szükség nem kényszerített fölkarolására, mélyen lenézték. A kereskedelmünk révén hatalmasakká lett nemzetek példája nem ösztökölte a lovagias magyarokat utánzásra. Gróf Széchenyi István volt az első, a ki fölismerte a mulasztást. Szavai, tettei azt eredményezték, hogy a nemzetnek legalább egy része méltányolta a kifejlődött kereskedelem jótékony hatását a gazdasági viszonyokra, a melyek alapját képezik a nemzetek hatalmának.

Ha mindazáltal intenzíve nem fejlesztették nálunk a kereskedelmet, ezt annak kell tulajdonítanunk, hogy újabb jövedelmi források nyitására még nem kényszerített a szükség de nem is voltak megfelelő számú művelt, képzett kereskedők hazánkban. Hiszen még ma is nehezen szánja rá magát középosztályunk, hogy fiait kereskedőknek nevelje. A diplomás pályákra még ma is ösztönlik a diákság, míg kereskedelmi iskoláink túlszűfolttsága miatt csak kevés a panasz. Hát még évtizedekkel ezelőtt! Sem a kis nemes, sem a czivis tudni se akart róla, hogy fiából holmi kereskedő legyen. A jobb társaságokban legfőljebb szánakozásból türték a kereskedőt, a tekintélye nem valami nagy volt.

Ez a beteges, urhatnám felfogás bezzeg alaposan megboszlta magát, a mikor kitünt, hogy mezőgazdaságunk nem elegendő népünk fentartására. Mert nemcsak hogy a termőföldet kiszipolyozó, parlag mezőket nem ösmerő gazdálkodásunk következtében a termések eredménye alábbszállott, de alábbszállott a termések értéke is. A közlekedés rohamos fejlődése lehetővé tette, hogy messze tartományokból, sőt Amerikából, de még Ausztráliából is szerezhesen a külföld gabonát,

még pedig olcsóbban, mint hazánkból. Szinte átmenet nélkül arra a tudatra kellett ébrednünk, hogy az ipar és annak hathatós segítője, az eddig lenézett kereskedelem nélkül nem tarthatjuk fenn háztartásunk egyensúlyát.

Ez a tudat adta meg az impulzust arra, hogy végre mi is fokozott figyelmet fordítsunk a kereskedelemre. Most már nem értük be azzal, hogy a lassanként elmaradó külföldi kereskedőket gabonafeleslegünk értékesítése végett mi keressük fel, hanem inkább nemcsak gabonánknak, de mindinkább tökéletesbülőiparczikkainknak is piacokat szerezni. Ifjaink számosabban léptek a kereskedelem praktikus pályájára. Nevelésükre számos kereskedelmi iskolát létesítettek. Kereskedőink műveltsége azóta annyira fokozódott, hogy az az egyéb kereseti osztályok műveltségével vetekedhetik.

Daczára ennek még mindig az ősi virtus árnyékában hűsöl a magyar közélet. Az amerikai, az angol kereskedelmi szellem bámulatunk tárgyát képezi ugyan, de azért mégse becsüljük meg érdem szerint a kereskedelemmel foglalkozókat, s olyannyira beleéltük magunkat a beamter-világba, hogy a tiszteletreméltó kereskedői pályát nem sorozzuk a legkivánatosabbak közé.

Ösmervén a nemzeti hatalom alapvetésének titkát, élnetelenség, ha hasznát nem vesszük. Szerencsére, nem mindenki riasztatja el magát a társadalomnak a kereskedői pályá tekintélye felől táplált téves felfogásától.

Amíg a kereskedői pályának nem adjuk meg az őt megillető tiszteletet, hiába várjuk közzgazdasági viszonyaink konzolidálását.

Boldogulásunk kulcsát a kereskedelem őrzi; óvé a jövő! Becsüljük meg; hogy erősödjék — mindannyiunk hasznára!

TÁRCA

Az agg legény.

Valamennyi barátja és ösmerőse csak nyugtató agglegénynek nevezte és még a legfurfangosabb mamák se vadásztak rá. Valóban gyűlölte a nőket, s ezért a nők, még az özvegyek is békében hagyták. A nyár kezdetén minden évben elköltözött egy kisebb nyaralóhelyre, hol mindig más házban bérelt magános szobát, csak hogy ne kelljen a régebbi asszonyösmeretéseket felújítania. Tavaly soká kellett nyári lakást keresnie és végül is meg kellett elégednie olyanul, a mely határos volt egy gyermekes család nyári lakásával.

Alig egy-két nappal a lakásba való huzecol-czolkodása után kora reggel lármá zavarta föl édes álmából. Ijedten az ablakhoz futott — a kertben két piros — pozsgás ficzkó ugrándozott s egy nagy kutyával játszott. Gyorsan felöltözött, s a házi-asszonyhoz sietett. „Őn félrevezetett, újabb lakót vett fel. Kiköltözködöm.”

Az öreg asszony esküdzött, hogy csak egy régi lakója van. De a fiuk hamarosan fellábadtak betegségükből, s lármát csapnak.

„De nem engedem, hogy ön huzecolcodjon ki; inkább menjenek ők.”

Agglegényünk nem felelt semmit, hanem morgorva ábrázattal a kertbe lépett. A kutya időközben elment, az egyik ficzkó a fára mászott míg a másik felszedte a zöld almákat és bele akart harapni egybe.

„Jujj, Ernő éretlen gyümölcsöt eszik, kérem bácsi, szedje el tőle; nem ugorhatok le oly gyorsan, mert ha elszakítom a nadrágomat, kikapok!”

Még csak ez kellett neki. Az egyik fiut megóvni a betegségtől, a másikat meg lesegíteni a fáról: utóbbi hálás pillantást vetett rá. Ez már kissé sok!

Mikor délután a városból visszatért, fiatal csinos hölgy lépett elibe. Könnyörögve kérte, vonná vissza a felmondását.

„Igazán nem tudnám, hová mennék, s itt oly visszavonultan lakhatunk;” fejezte be kérelmét. „A gyermekek reggel nem fogják többé felkelteni, s este sétálni fogok velük menni. És kérem, utasítsa őket egyszer rendre keményen! Már megmondtam nekik, hogy Ön igen rossz bácsi. Es — szeméből hamiskás mosoly pislantott rá — „hallottam, hogy nem szereti az asszonyok fecsegését, én se fogok többet alkalmatlankodni Önnek.”

Amikor a nyugtató másnap valóban önkényesen ébredt föl álmából, soká kellett gondolkoznia, hogy csakugyan oly gyenge volt tegnap, megigérni, hogy meg fogja kísérelni a maradt. Ezen segíteni kell. Az asszony ugyan betartotta ígéretet, melyet a kertész által izent meg neki, hogy a kert 1/2 9 óráig reggelig és este 6 órától kezdve az agglegény kizárólagos használatában maradjon és távol tartotta fiait, — de czivakodást mesterséges uton is lehet előidézni. Ha csak tudta volna, hogyan? Ha a gyermekek láták az uton hazajönni, elibe siettek, az öregebbik kezét nyújtott neki, s felszólitotta, hogy játszzék velük. A mama tüstént összehajította kezimunkáját és gyermekeivel együtt visszahúzódott lakásába.

Hetek múltak el így, a mikor az íranta egészen bizalmassá vált gyermekek egy reggel ismét étkelen.

zajt csaptak, úgy hogy megérelődött benne az az elhatározás, hogy véget vet a dolognak.

Oly hirtelen lépett a kertbe, hogy nem is vette észre a lugasban ülő mamát, hangosan rárivallt az öregebbik fiúra, mondván: „Ha még egyszer kiabálsz, megverlek!”

A fiu ijedten nézett rá, majd pedig így szólt: „Azt nem szabad tenned, nem vagy a papám!”

„De miért nem ver meg az apád?”

A gyermek haragos arczkifejezése fájdalmassá vált:

„Hiszen nincs papám!”

Agglegényünket miutha hideg vizsugár érte volna.

Másnap reggel városi lakásába, hol az éjjelt töltötte, két levél érkezett. Egyikben Palika kért bocsánatot, a másikban az asszony kijelentette, hogy három nap múlva elhagyja nyári lakását.

A czimzett agglegény lelke mélyébeől fölshajtott. Este megint künn volt a villában.

Palika örömjongva szaladt eléje, a nyakába borult és össze—vissza esőkölte. Az agglegény szívébe ez ártatlan gyermekarc érintésétől leirhatlan érzés lopódzott be.

Az érdekes történetnek csak most kellene megkezdődnie. Én azonban mindjárt a végét közlöm. Amikor barátunk az idén nyári lakást keresett, ismét csak magános villára reáktált, ezuttal azonban azért, mert az ő fia csapnak étkelen lármát.

Mindjárt botot is vitt magával; ha magragadja nevetnek a fiuk.

Sokkal rakonzátlanabbak, mint előbb!

E számhoz fél ív melléklet van csatolva.

Az élelmiszerek hamisítása.

Hovatovább tűrhetlenekké kezdenek válni a fogyasztó közönség bizalmával elkövetett visszaélések. Az élelmiszer-hamisítások oly gyakoriak, hogy immár soh'se tudhatja az ember, hol és mikor követnek el egészsége ellen merényletet.

Az idén még nagyobb mértékben fog elharapózni a hamisítás büne mert az élelmiszerek drágaságától vérszemet kapnak a hamisítók.

A hatóságok kötelessége megtorolni a lelketlen üzerek méregkeverését. Am a fogyasztó közönségnek is saját érdekében, a legnagyobb elővigyázatot kell tanúsítania élelmi cikkek vásárlása alkalmával. Hogy ezt tisztelt olvasóinknak megkönnyítsük ideinktatunk néhány utmutatást a hamisított élelmiszerek felismerésére.

Többnyire a piacon legnagyobb fogyasztásnak örvendő élelmiszerek hamisítottak. Ilyenek: a tej, vaj, sajt, méz, zsír, liszt, kávé, fűszerfélék, hurka, stb.

A tejben a méz kimutatása következőképen történik: egy rész hamisított tejet összekeverünk két rész hamisított vízzel és a keveréket jól fölrazva vászondarabon átszűrjük; ha a szűrőn pelyhes váladék marad vissza: akkor a tej mézszel volt hamisítva. Szappanos vízzel hamisított tejnél az eljárás ugyanilyen: egy rész tejhez két rész mézvíz keverendő és az eredmény ugyanaz lesz. Korpa-, árpa-, rizs-, keményítő-hamisításoknál kevés tejhez néhány csepp jódfestvényre kék színű váladék keletkezik. A tejnek vízzel történt szaporítása kimutatható, ha egyenlő mennyiségű tejet és borlangot (alkohol) összekeverünk; természetes tejnél az összekeverés alkalmával alvadék képződik, vízzel kevert tejnél azonban alvadék nem képződik.

A vajban a kréta, gipsz, burgonya és liszt kimutathatók, úgy mint a tejnél. A krémfesték sárga poralakjában kiválók a vajból, ha abból csekély mennyiséget benzinben főoldunk. Hasonlóképen kiválók a kurkuma is, ha a vajat meleg vízzel kivonjuk. Sáfránnyal festett vaj úgy ismerhető fel, ha a be-szűrtetett vajról leszűrt vízhez cukrot és sósavat adva, a folyadék piros színt fog mutatni. A faggyúval történt hamisítást úgy ismerjük fel, ha a felolvasztott vajban kanócdarabát fagyasztunk s azt meggyújtván kis idő múlva eloltjuk: a fagyú kellemetlen szagát azonnal éreznünk fogjuk.

A sajtfelek hamisítására teljesen ugyanolyan módon jövünk rá, mint a vajhamisításokra.

A vízzel kevert méznek föl színére tett tojás alámerül. Liszt, dextrin és keményítő jelenléte kitérő, ha egy deka mézhez két deka borszeszt keverünk: ekkor ugyanis az említett anyagok kiválnak. Ennyvel kevert méz kevés borszeszszel keverve és elpárologtatva, föl ismerhető, mert az enyv visszamarad. Tejjel kevert méz fölforralva megzavarodik, míg a tiszta méz megtisztul.

A tiszta zsír legfőbb $\frac{1}{8}$ % vizet tartalmaz; a víz kimutatható, ha a zsirt erős tűznél hevítjük, legalább két óra át; hevítés után ismét megmérve a zsirt: a súlyvesztés a hozzá kevert vízmennyiséget jelenti.

A lisztben a burgonyaliszt föl ismerhető, mert egy rész vitrióval és két rész vízzel keverve kellemetlen, az uborkához hasonló szagot fejleszt. Magnezia jelentése pezsgésben nyilvánul vitriól vagy erős, eczet hozzáadásával. Gipsz vagy egyéb súlyszaporító keverékek kimutatása végett bizonyos mennyiségű lisztet elégetünk, s a maradványt lemérjük; ha a maradvány az elégetés végett lemezt liszt egy százalékánál több: akkor a liszt hamisított. Vízrel van a liszt keverve, ha markunba szorítva, összetömrül.

A gyárban „termelt” kávénak legegyszerűbb próbája a víz, a melyben ugyanis a gyártott kávé felzúrad, szétmállik s a festék lemegy róla.

Pótkávé gyanánt egyedül a fűggekávé ajálható; ennek hamisítását izelés által, sőt szabad szemmel is észre lehetne venni: a hamisítás ennél tehát nagyon ritka.

A fűszerféléket, mint: fahéj, szegfűszeg gyömbér, bors stb. legegyszerűbb mindenkor egészben és nem porrá tört alakban beszerezni, mert zuzott, darált állapotban ha idegen anyagok vannak hozzájuk keverve, azokat csakis tüzetes, görcsdi vizsgálat által lehet kimutatni.

A főzelék-féléket, éppen úgy mint a nyers kávé, agyagból és más haszontalan anyagokból állítják elő. A vizsgálat ezeknél is ugyanaz, mint a nyers kávénál.

Ne restelje senki, hogy a felfedezett élelmiszerhamisítást azonnal feljelentse az illetékes közegészségügyi hatóságnál. Ez az egyedüli módja annak, hogy magunkat és embertársainkat megóvjuk a pénz-vágyó hamisítók turpisságai ellen.

A Pancsovai-Gazdasági-Egyesület alapszabálya.

1. §. Az egyesület czíme, működési területe, székhelye és pecsétje.

Az egyesület czíme: „Pancsovai-Gazdasági-Egyesület.”

Működési köre: Pancsova és Vidéke.

Székhelye: Pancsova.

Pecsétje: Középen szőlőtő buzakalász koszoruban Pancsovai Gazdasági Egyesület 1869 körirattal. — A pecsétet a titkár őrzi.

2. §. Az egyesület czélja:

A mezőgazdaság minden ágának felvirágzását elméleti és gyakorlati uton elősegíteni, a mezőgazda-

sági szakértelmet fejleszteni, a földművelés érdekeit minden irányban képviselni; mezőgazdasági ügyekben a hatósági közegeket szakvéleményével s felvilágosítással támogatni, a mezőgazdaság körül mutatkozó hiányokat és akadályokat megszüntetni és ezek elhárítására vonatkozó indítványokat tenni. A mezőgazdák minél okszerűbb gazdálkodásra serkenteni, a szőlő, gyümölcs, vetőmagvak, zöldség termelés és konyhakertészet, az állattenyésztés összes ágait fejleszteni, a termények elárúsításának lehetőségét fokozni, a mezőgazdasági iparágakat előmozdítani s általában a mezőgazdasági érdekeket minden irányban ápolni.

3. §. Ezen czél elérésére:

működési körének gazdasági viszonyait állandóan tanulmányozza; állandó érintkezésben áll a gazdaközönséggel, szőlőbirtokosokkal, városi gazdasági előadóval, kerületi állattenyésztési s kerületi szőlőszeti és borászati felügyelővel, gazdasági egyesületekkel, szaklapokkal.

Az egyes gazdákat tanácsal és utbaigazítással látja el.

Fontosabb gazdasági ügyekben az egyes gazdától véleményt kér, az újabb vívmányokat, kísérletek eredményét valamelyik helyilapban a gazdaközönség tudomására hozza.

A téli hónapokban népies gazdasági előadásokat rendez.

Tavaszzal ingyenes szőlőoltási tanfolyamat rendez. Mintagazdaságot rendez be és ebben a váltógazdaságot, rendszeres trágyakezelést és okszerű állattenyésztést mutatja be.

Szőlő és gyümölcs kertjében kiváló csemege és bor szőlőt termel és jófajta gyümölcsfákat nevel.

A mezőgazdasági törvények és rendeletek lelkiismeretes végrehajtását társadalmi uton előmozdítja, ellenőrzi s ez irányban a kormányt s hatóságokat támogatja.

Mezőgazdasági és állatkiváltásokat rendez s a körülményekhez és anyagi erejéhez képest ilyenek rendezését támogatja.

Szakkönyvtárat rendez be s ezt a tagoknak az ügyrend értelmében rendelkezésre bocsátja.

Mezőgazdasági terményekből gyűjteményt állít egybe.

Új találmányu gazdasági gépeket s egyéb gazdasági, kertészeti és pinczegazdasági felszereléseket és szereket kipróbál s tapasztalatai eredményéről a gazdaközönséget értesíti.

Gazdasági gépeket, kertészeti és borászati felszerelvényeket beszerez s ezeket tagjainak mérsékelt díj mellett rendelkezésükre bocsátja.

Működéséről évenként az igazgató választmány jelentésében számol be.

4. §. Az egyesület tagjai:

Egyesületi tag lehet minden teljes koru, fedhetlen életű, magyar honpolgár, vagy más erkölcsi testület, továbbá község.

Az egyesület tagjai: 1. alapító, 2. rendes, 3. hivatalos és 4. tiszteletbeli tagok.

1. Alapító tag az a természeti, vagy jogi személy, a ki, vagy a mely az egyesület pénztárába egyszersmindenkorra 50 koronát fizet.

2. Rendes tagok azok, kik évenként négy koronát fizetnek féléves előleges részletekben az egyesület pénztárába, s ezen fizetésre öt egymást követő évre kötelezik magokat.

3. Hivatalos tagok: Pancsova város polgármestere, gazdasági tanácsosa, városgazda, gazdasági tudostója s a városi és Pancsova szolgabírói járási állami állatorvos, valamint a pancsovai állami gazdasági ismétőliskola vezetője.

4. Tiszteletbeli tagok: az egyesület közgyűlése által az igazgatóválasztmány indokolt javaslatára életfogytiglan választott oly bel- és külföldi egyének, kik a mezőgazdaság érdekében általában kiváló működésük által kitüntek. Ha a választás külföldi egyénekre esnék, az helybenhagyás végett a kormányhoz felterjesztendő.

5. §. Alapító és rendes tagok felvétele az egyesület igazgatóválasztmányának hatáskörébe tartozik. Az egyesületbe való belépés szándéka az egyesület elnökénél, vagy bármely igazgatóválasztmányi tagnál jelentendő be.

6. §. Az egyesületi tagok névsora az egyesület helyiségében ki függesztendő.

7. §. Az eddig hatályban volt alapszabályok szerint alapító vagy pártoló tagokul a jelen alapszabály életbeléptéig felvett egyleti tagok szerzett jogait megtartják.

8. §. A rendes tagság elhalálozás vagy az egylet területéről történt elköltözés, vagy kizárás által szűnik meg.

9. §. Rendes tagok az 5 évi időszak eltelté után kiléphetnek az egyesületből, kötelesek azonban ebbeli szándékukat az évről közgyűlésig az elnöknek személyesen, vagy írásban bejelenteni. A ki ezt tenni elmulasztja, egy további évre tagnak tekintetik mindaddig, míg kilépését be nem jelenti s köteles a tagdíjat megfizetni.

10. §. Az egyleti tagok jogai és kötelességei:

a) Jogok:

Minden egyesületi tagnak az egyesületi közgyűléseken megjelenési, tanácskozási, indítványozási és szavazati joga van, mely utóbbit csak személyesen gyakorolhatja. Testületek, egyletek jogait meghatalmazott által gyakorolhatja. A meghatalmazás az elnöknek bemutatandó.

A tagok az egyesület könyvtárát, szaklapjait az ügyrend értelmében díjtalanul, eszközeit és gépeit pe-

dig mérsékelt díj mellett használhatják. Az egyesület számadásait minden tag megtekintheti s azokra a közgyűlésen észrevételeket tehet. Mindazon kedvezményekben, melyeket az egyesület, mint ilyen, tagjai részére nyújthat, vagy bármely irányban kieszközölhet, a tagok egyenlően részesülnek, végre minden tagnak cselekvő és szenvedő választási joga van.

b) Kötelességek:

Köteles minden tag: Az egyesület törekvéseit erkölcsileg támogatni, az alapszabályokat, közgyűlési és igazgatóválasztmányi határozatokat megtartani; tisztséget elfogadni, mely kötelesség alól azonban a közgyűlés elfogadható ok alapján fel is mentheti. Az elnökség, közgyűlés, vagy igazgatóválasztmány által felvilágosítás, vagy véleményezés végett kiadott megkeresésnek eleget tenni.

11. §. Hátralékos tagdíjakat az elnökség jogosítva van bármely általa választott bíróság útján, a hátralékos tag költségén, behajtani.

12. §. Az egyesületből az igazgatóválasztmány által kizárható azon tag, a ki az egyesület érdekei ellen vét, — a ki az alapszabályszerű kötelezettségének felhívás dacára sem tesz eleget, — a ki becstelentő cselekedet miatt bírósági ítélet alapján elveszti fedhetlenségét.

A kizárás folytán az egylet irányában minden jog megszűnik.

A kizárás ellen a közgyűléshez lehet felebbezni s az ez iránti felebbezés, a kizárást tartalmazó írásbeli végzés kézhez vételétől számított 8 napon belül az egyesület elnökénél nyújtandó be.

13. §. Az egyesület vagyona:

Az egyesületi vagyon áll: a., a tagok járulékaiból, b., önkéntes adományokból, c., az egyesület termékeinek értékesítéséből, d., tőke után eredő kamatbevételekből s végre e., az egyesület felszerelvényei után befolyó használati díjakból.

14. §. Az egyesület szervezetéről:

Az egyesület ügyeit intézik: 1. a közgyűlés, 2. az igazgatóválasztmány, 3. az elnökség.

(Vége következik)

H I R E K.

Városi közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága október hó 31-én rendes közgyűlést tart. Főbb tárgyai lesznek: az 1905 évi költségvetés; az útdó 1905 és 1906 évi költségvetése; a jóváhagyott mezőrendőri szabályrendelet életbe léptetése; az 1905 évi virilisták névjegyzékének és esetleg a csendőrség fellátása ügyében kötendő szerződés bemutatása.

Polgármester választás Verseczen. Versecz városának a múlt hétfőn tartott közgyűlése egyhangulag dr. Re z u c h a Istvánt, e város derék főügyészét egyhangulag polgármesterré választotta. Városunk tanácsa az alkalomból táviratilag üdvözölte testvér-városunk első tisztviselőjét, kinek tiszteletére tegnap diszvacsorát rendezett Versecz város közönsége, mely városunkból bajnai Z á k ó Milán főispán, J o v a n o v i c s Sándor és R o t h Ferencz tanácsnokok és dr. K a r a t t u r Arthur városi tiszti főügyész vettek részt.

Áthelyezés. M a t t a n o v i c h Árpád mérnök a sziszeki m. kir. folyamernökségtől a Béga szabályozási társulat nagybecskereki szakaszához helyeztetet't át.

Megbízás. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a helybeli áll. polgári fiúiskolánál és áll. felső leányiskolánál az igazgatói teendőkkel G e c s e r Béla polg. isk. tanárt bízza meg.

Halálozás. Sulyos csapás érte R a k i e s i c s Sándor tb. főkapitányt. Neje szül. A n d r e a s e v i c s Anna 45 éves korában néhány napi szenvedés után jobb létre szenderült. Temetése óriási részvét mellett pénteken délután ment végbe. Nyugodjék békében.

Nyugdíjazás. V a n M o n s Alfred polg. és felsőkereskedelmi iskolai tanár munkaképtelenség czímen, az országos tanítónyugdíj alap terhére évi 1140 koronával nyugdíjaztatott. A nyugdíjazott már el is hagyta városunkat.

Magyar nyelvi tanfolyom. A Pancsovai G r o m o n D e z s ő magyar nyelvtérjesztő egylet igazgatótanácsa f. hó 19-én tartott ülésében határozatilag kimondotta, hogy a tél folyamán ismét rendez felületek részére, kik a magyar nyelvet nem bírják, ed azt elsajátítani óhajtják, i n g y e n e s magyar nyelvi tanfolyamot. Részt venni óhajtók jelentkezzenek D ó z s a Imre, egyesületi igazgatónál, vagy S z t o d o l a Pál egyesületi titkárnál. Jelentkezéseket szívesüggel Wittigsclager Lajos úr is elfogad. A tanfolyom, a mennyiben kellő számú hallgató jelentkezik, november hó el-jén fog megnyitni.

Egyházközségi közgyűlés. Az ág. hitv. ev. egyházközség ma d. u. 4 órakor közgyűlést tart, melynek tárgyai: Szavazás a bánati esperesség elnökségére s az immár 6 hónap óta üresedésben lévő helyi egyház felügyelői állás betöltése. A presbyterium az esperességi felügyelői állásra újból báró A m b r ó z y Bélát s az esperességi állásra K r a m á r Béla temesvári lelkészt ajánlja. A jelöltek eddig is, évek hosszú során át töltötték be ezen diszes állásokat, s most az antalfai papjelölés miatt köszönt volt le az egész esperességi tiszttakar. — A helyi felügyelői tisztségre a presbyterium N a u e r György kir. törvényszéki bírót ajánlja, kinek megválasztása mint értesülünk egyhangú lesz.

A Gromon Dezső maganyelvtérjesztő egyesületet a Muzemok s könyvtárak Országos Szövetségének f. évi okt. 28, 29 és 30-án Temesvárott

Folytatás a mellékletben.

Melléklet a „Végvidék“ 43. számához.

s Versecen tartandó évi rendes közgyűlésén Mattanovich Adolf, egyl. elnök, Dózsa Imre egyl. igazgató s Fodor József ig. tan-tagok fogják képviselni.

Szemvizsgálat. A szokásos évi szemvizsgálatot az elemi iskolákban a múlt héten eszközölték dr. Theodorovics Pánta és dr. Alexics Szilárd körzeti orvosok. Ez alkalommal ismét több trachomás szembeteg találtatott, kik az iskolában elkülönítendők. Sajnos, hogy a trachomás szembeteg-kek kényszer gyógykezelése nincsen elrendelve, mert mit használnak a szemvizsgálat, az elkülönítés stb. ha a gyógykezelés teljesen elmarad. Ugy tudjuk, hogy más városokban, a kényszer gyógykezelés meg van, sőt nálunk is kértek néhány évvel ezelőtt megfelelő helyiséget a kezelésre, de még semmi sem történt. Nem tehetne a városi főorvos valamit?

A helybeli ág. hitv. ev. egyházközség a jövő év tavaszán a Jenő-herceg s Korvin utca sarkán templomot s új paplakot szándékozik építeni. A terv elkészítésére augusztus hónap tervpályázatot irt ki s a legjobb tervre 1000 korona pályadíjat tűzött ki. A pályázat lejártáig, okt. 1-ig két terv érkezett be „Luther“ és „Bánát“ jellegű. Volt alkalmunk a terveket megtekinteni s mondhatjuk mind kettő igen csinos, úgy, hogy bármelyiket is fogja az egyház község kivételre elfogadni, szép temploma és paplaka leendő s mindkét épület díszes lesz városunknak. A terveket az egyházközség műszaki megbírálság végett felküldte a magyar mérnökök s építészek országos egyesületének s csak ennek a véleményének beérkezése után fog az építés ügyében véglegesen dönteni.

Új közbiztonsági szolgálat. Városunkban a közbiztonsági szolgálatot f. évi november 1-étől a m. kir. csendőrség fogja átvenni. A városi csendőrség 3 őrmestérből és 32 csendőrből fog állani. A csendőrség szolgálati viszonya ugyan még most az utolsó pillanatban sincsen szerződésileg megállapítva, de reméljük, sőt hisszük, hogy közbiztonsági, közrendészeti és közegészségügyi viszonyaink már a legközelebbi jövőben lényegesen javulni fognak.

Agyonhallgatott határozat. A városi közgyűlés sok honappal ezelőtt egyik kiváló tekintélyes tagja indítványára határozattal utasította a városi főmérnököt, hogy a német városok drezdai kiállításán közöltségen szerzett tapasztalairól írásos jelentést tegyen. Igaz ugyan, hogy terminus nincsen megállapítva, de az elmúlt, majd nem egy évi idő alatt mégis csak megtehető lett volna a jelentés, már csak azért is, mert ezen idő alatt említett kiállításról két hatalmas kötet tanulság jelent meg. Vagy a város közegei nem veszik komolyan a közgyűlési határozatokat. És mit szólnak ehhez a tisztelt városatyák?

Utcza rendezés. Az utcza rendezés különös módját lehet látnia Jenő herceg utcának a Gromon utcába való torkolásánál. Itt ugyanis az átjáró mellett mindig megáll az esővíz. Nem azért, mert az átjáró mellett áll a mélyen fekszik, hanem azért, mert a lejtősen lefelé menő Jenő herceg utcának a Bauer patika kapuja előtti része túlságosan magas azon idő óta, mióta a Bauer házat ezelőtt körülbelül 15 év előtt renoválták és az összes törmelék ott felejtették. Most ugyanezen házban újból építenek és a kiemelt földanyaggal újból feltöltik az utcát. Van-e erről a város építészeti hivatalának tudomása? És ha van mivel indokolja ezt a feltöltést. A Jenő-herceg utcát az itt épülő iskolára és templomra való tekintettel legkésőbb a jövő tavasszal ki kell kövezni, és akkor a feltöltött terület leasása a város költségére fog történni. Ez is gazdálkodás.

Meghívott táncztanító. Az itteni társadalmi körökben igen kedvelt, jónévtű táncztanító Louis Árpád, mint értesülünk, Belgrádba hivatott hogy az ottani magasabb társadalmi körökben egy tanfolyamot modern tánczokkal nyisson. Louis megismerő módjára és sikeres táncztanítása nemcsak városunkban, hanem egész Délmagyarországban elegendő ismeretes. Idegen országokban is jó hírnévnek örvend Louis, a menyiben neki a szerb királyi udvarnál is kiltásba helyeztetett a táncztanítás. Remélhetőleg Louis Árpád Szerbiában is teljes elismerést fog aratni.

Mezőgazdasági munkások jutalmazása. A földmivelésügyi miniszter hajlandó városunkban egy oly gazdasági cselédnek, ki becsületos és hűséges szolgálattal hosszabb időt töltött egy munkaadónál és egy oly gazdasági munkásnak, aki megbízhatósága, szorgalmas józan viselkedése által munkatársai közül kitűnt egyenként 100 korona jutalmat adni. A jutalmak megfelelő ünnepléses és elismerő oklevél kíséretében adatának át. Jól tennék gazdáink, ha jutalmazásra érdemes gazdasági cselédeknek és munkásaink neveit akár a gazdasági egyelettel, akár a polgármesteri hivatalban mielőbb bejelentnék.

Eladó must. A Pancsovai Gazdasági Egyesület kertjében körülbelül 230-240 hektoliter kiváló jó minőségű must eladó 28 koronáért hektoliterenként. Venni szándékozó forduljanak az egyesület pénztárnokához, Wittigslager Lajos úrhoz.

A gőzgépezők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1904. évi nov. hó 6-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerint felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros Kültl-tér 2 sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

A Magyar Festőművészet Albuma. A magyar könyvkiadványok terén, fittűnést keltő díszművel fog a Pesti Napló olvasóinak karácsonyi ajándékul kedveskedni. Címe: A Magyar Festőművészet Albuma, és gyönyörű foglalata lesz a magyar festőművészet remekeinek, Kúpeczkytól és Mátyókótól kezdve a jelenkorig, mikor Munkácsy Mihály, Székely

Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula és Zichy Mihály vezetésével, hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nem jelent még meg ehhez hasonló nagy koncepciójú díszmű. Ötven nagyszabású magyar festmény fogja a díszmunkát ékesíteni, művészi reprodukciókban. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékul megkapja a „Pesti Napló“ minden állandó előfizetője, és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél vagy negyedévenként, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló“-ra. A „Pesti Napló“, előfizetési ára egy évre 28 kor. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy ut 27.

Haladunk a korrall. Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgáalom, minden ház végéig, elejéig és kertjében lugos-szőlőket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnák. Hát ez nem is csuda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, a hol alig van, ház, melyet óriási törzsű lugos-szőlő ne ékesítene mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom csemegeszőlőkkel, minden évben terem a legesekeylebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetésí rovatában, ábrán is bemutatott „Szőlőlugas ültetésünk“ című olvasóink becses figyelmébe — Szines fénynyomtau árjegyzékek mindenkinék, ki címét tudatja, ilyen és bérmentve küldetnek.

Fogfájás és szájbűzt azonnal megszüntet a „Plombus“ amerikai öplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúszál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménytel használattal az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell, családias összejövetelek, melyeken száz meg száz fiatal leány vesz részt, igazán bájosok, azok kivül valóban előkelő irodalmi nivón állanak. Felolvasnak ezuttal Szabóné Nögáll Jauka, Várdi Antal, Lyka Károly, Wolfner Pál és a szerkesztő Tutsek Anna. A felolvasás május 8-án lesz, vasárnap dél-11 órakor a Vigadó nagytermében. A meghívó előmutatása mellett a jegyek átvehető Singer és Wolfner könyvkereskedésében Budapest, Andrassy ut 10.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Különfélék.

Siró állatok. A tudomány sokáig kétségbevetta hogy az állatoknak meg volna adva az a képesség, hogy sirni tudjanak, tudniillik, hogy a sirás panaszos hangjait hallatva, könnyezni is tudjanak. Legelőször Sven Hedin mondta ki ázsiai nagy utazásairól írott könyvében, hogy igenis, az állatok tudnak sirni. Ő például megfigyelte, hogy a kimulását közeledni érő teve úgy sir, hogy az ember nem nézheti részvét nélkül.

Most a Gazette-Medical-ban azt írja egy természettudós, hogy a tehenek és ökrök, is tudnak sirni. Egy ízben megfigyelte, hogy egy ökr, amely ropant el volt csigázva a napi munkától, nehéz könyvet ejtett és fájdalmas, panaszos hangokat halatott — tehát sirt — mert mégegyszer az eke elé kellett állnia. Ugyanez a tudós látott már siró kutyákat is. Ebből azonban nem következik még, hogy minden állat tud sirni, mert igen sok emlős állatot ismerünk, melyeknek nincs is könnyimrigye. Bizonyos azonban az, hogy némely állatfajnak meg van adva az, hogy fájdalmukat sirással enyhíthessék.

Amerikai humor. Virágoson. Mr. Bull (Miss Clearyhez, akit szeretne feleségül venni.) Tudja miss, hogy tegnap igazán nagyon közel voltam hozzá, hogy felajánljam önnek a kezemet?

Miss Cleary (a helyzet magaslatára emelkedve): Ah! Na látja annak igazán örülök, hogy nem tette. Roppant sajnáltam volna, ha le kellett volna mondanom az ön baráti látogatásáról...

Nem lovagias. Jóízű dolog történt a napokban Párisban. Valamelyik boulevardon egy uriember sétál a legbékésebb hangulatban. Egyszerre csak egész váratlanul megtámadja egy hölgy és napernyőjével fejét, arcát, hátát, mindenét úgy összeveri, hogy a szerencsétlen embert egészen elborította a vér. Majd a szemét vesztette el ebben az atakkban. Végre az utcai járó-kelő közönség szabadította meg a védekezni sem tudó embert a kis furitól. Magyarátgatók azonban csak a rendőrségnél került a sor, ahova mind a kettőjüket bekisérték. Ott egyszerre csak rámered a harcziás hölgy áldozatára, aztán roppant bizonytalan hangon jelenti ki, hogy tévedett. Ezt az urat nem is ismeri és nem is őt akarta bántani. Ezután pedig egyszerűen vissza akart vonulni.

Ebbe azonban az eset másik hősnéke is volt némi beleszólása. A megvert ur ugyanis megfogta a hirtelen haragú hölgy karját és a legnagyobb nyugalommal kijelentette, hogy nem oda Buda! Az ügyet nem lehet ilyen egyszerűen elintézni.

— Mondja meg asszonyom a nevét és lakását, aztán majd meglátjuk.

Erre a hölgy egész testében fölegyenesedett, villámló szemekkel nézte végig a csunya helybehagyott, kék foltokkal ékeskedő uriembert és a legnagyobb méltatlankodás hangján vetette oda:

— Na! ön nem nagyon lovagias hölgyekkel szemben!

Hogy erre mit felelt az illető ur, azt nem tudni, nem hiszünk azonban, hogy túlságos lelkiismereti furdalásokat érzett volna lovagiatlansága miatt.

Ujság statisztika. Egy francia hetilap érdekes cikket közöl az újságok elterjedtségéről és ebben statisztikát arról, hogy hol jelenik meg a legtöbb újság. A hetilap szerint az újságok számának nagyságban első helyen áll Németország 5500 lappal, amelyek közül 800 napilap; második Angolország, hol 3000 újság jelenik meg, amelyek közül 809 napilap; ezután következnek Franciaország, hol 2816 lap jelentik meg, ezek között igen sok a napilap; Itáliában 1400 újság van, ezután jön Magyarország-Ausztria, Spanyolország, Oroszország, Görögország és Svéciz. Egész Európában körülbelül huszezer hirlap jelenik meg. Ázsiában nem kevesebb mint 3000 lap van, legtöbb azonban Japánországban és Brit-Indiában. Japánországnak magának 1500 újságja van Afrikában már csak 200 hirlapot adnak ki, legtöbbet harminczet Egyiptomban, a többit az európai kolóniákban. Amerikában jelenik meg a legtöbb újság, az Egyesült-Államokban 12.500. Ezek közül 1000 napilap. A négerek maguk 120 at adnak ki. Ausztráliában nagyon kevés hirlap jelenik meg. Érdekes a statisztika végén az a megjegyzés, hogy az egész földkerekség lakosságát véve, körülbelül 82.600 lélekre jut egy újság.

A 40 millió baby. A kis Brown Nikolas John, a sokszorosan milliomos Brown négy éves fiacskájának egészségére argusszemekkel örködik éjjel-nappal két asszony: édesanyja, ki imádja kis fiát és nagyanyja, ki boldandulásig szereti. Minden törekvésük arra irányul, hogy a kis fiából minden tekintetben fizikailag, erkölcsileg és szellemileg mintamebért csináljanak. 1900. februárjában született és három hónapra rá elvesztette atyját, ki a kis világpolgárnak 40 milliót hagyott örökségbe. Családi tanácskozást tartottak, amelyen a Vanderbiltek is részt vettek és ekkor határozták meg a gyermek gondozására szolgáló szabályokat. Orvost szegődtek a kis milliomoshoz, akinek semmi egyéb dolga sincs, mint hogy távol tartson minden betegséget és mindent, ami a kis gyermek kezébe kerül, fertőtlenítsen és sterilizáljon, minden tányért, minden csepp vizet és játékszert, sőt még a szolgáló leány profán kezeit is dezinficiálni kell. A tejet randkivül drága tehén szolgálatja, amelynek külön legelője van és csak desztillált vizet iszik. Van a gyermeknek három palotája, egy jachtja, képeskönyvekből való könyvtára, szakkácsa, kamarása. Egész csapat szolgáló van körülötte, akik a nevelő és a kamarás parancsait követik. Egy amerikai lap nem régen két hatalmas hasabot irt arról a fényűzésről, amely ezt a csodagyermek körülveszi, aki azonban valószínűleg nem fog annyi milliót szerezni ilyen nevelés mellett, mint az apa.

Régi mondás új ruhában. Menyasszony (aki a vőlegényével szökésben van, egy táviratot lengetve fut kedvese felé): Jack! Jack! A papa táviratozott! Nézd!

Jack: (Drukkolva) No mit sürgönyöz?
A menyasszony: (Olvassa) Ne gyertek haza, — minden meg van bossátva!...

Jól tudja. Tanító: Bill! Melyik a legalkalmasabb idő az almaszedésre?
Bill: Mikor a Farmerék ebédelnek...

Egy kis maliczia. Mrs. Bobby: Tudja kedves mrs. Krupper, már tiz esztendő házasok vagyunk és az uram még mindig szelmes.
Mrs. Kupper: Ne mondja! És ön nem féltékeny arra a hölgyre?...

Visszavágás. Mr. Wedderly (Egy elegáns fiatalemberhez, akit neveltségessé akar tenni elegancia miatt.): Mondja csak fiatal barátom, hány gallért használt el ön egy héten?
A fiatal ember (Csipősen.): Azt bizony nem tudom pontosan megmondani. Attól függ, hogy hány piszkolódik el naponta. De mondja csak uram, hány hétig használt ön egy gallért?...

Nem hiszi. Jónó: Önnek több férje volt asszonyom, a legutolsó azonban szöke.
Mrs. Plum: Ah, ön a mostani férjemet gondolja? Ez tényleg szöke, de nem hiszem, hogy ez lesz a legutolsó...

Hirdetések.

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Horgony Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölési használt háziszér bevasárlásánál, — amely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyeljenek a „Horgony“ védjegyre.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen, forrón szeretett nőm

Rakicsics Anna

szül. Andreasevics

elhunyta alkalmából úgy saját, mint rokonaim nevében szívből fakadó köszönetemet fejezem ki mindazoknak, kik a drága halottat utolsó útjára oly nagy számban elkísérték.

Különösen fogadják ez úton is legbensőbb köszönetemet a tek. városi tisztviselői kar, a helybeli cs. és k. közös hadsereg tisztikara, a t. helyb. önk. tűzoltó-egylet s a pancsovai halászok önszegélyző egylete a temetésen való testületi megjelenésükért, úgyszintén a nemesszívű koszorú adományozók.

Pancsován, 1904. évi október hó 22-én.

Rakicsics Sándor,

Pancsova th. város
tb. rendőrfőkapitánya.

Bolthelyiség bérbeadás.

A városi székház mellett fekvő, Panajoth Pál örökösei tulajdonát képező 2. sz. házban levő fűszerbolt helyiség állványokkal együtt vagy azok nélkül 1904. évi december hó 1-től 1907. évi nov. hó 31-ig terjedő 3 évre ajánlati verseny útján bérbeadandó. A bérösszeg 1/4 évenként előre fizetendő. Lepecsételt ajánlatok a megajánlott évi bérösszeg kitételével s annak megjelölésével, hogy mily üzlet számára van szándékba véve a a bolthelyiség kibérlése, f. évi november hó 15-én déli 12 óráig Szabó János vár. főjegyző, árvaszéki előadó irodájában nyújtandók be.

Az ajánlatok el- vagy el nem fogadásáról f. évi november hó 25-éig Dragicevics Lázár gyám írásban fogja értesíteni az ajánlattéveket.

A bérbeadandó bolt mellékhelyiségeivel együtt naponta megtekinthető — vasárnap kivételével — délben 11—12 óráig. Bővebb felvilágosítást nyújt Dragicevics Lázár gyám és dr. Karattúr Arthur ügyvéd úr.

A bolthelyiség felosztva is bérbeadatik.

A Franklin-Társulat kiadása.

A Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most jelent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdíszesebb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes. Ebben jelentek meg Pázmány Péter válogatott munkái is. Ezt a kötetet jeles tudósunk, Fraknoi Vilmos oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja, s egyúttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszét is nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József három évtizedre menő munkásságának legjavát is beleilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet Badics Ferencz válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két kötetet kívül megjelent még az V-ik sorozatban Vörösmarty V. kötete, Arany János III. kötete és Szigligeti II. kötete.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltvány Irén.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte Váczy János.

Kisfaludy Sándor munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte Erdélyi Pál.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.

Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Vajda József kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I., II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapják.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

WITTIGSCHLAGER C.

KITÜNTETVE:
Budapest 1885. ezüst érem.
1896. elismerő oklevél.

KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZE

KITÜNTETVE:
Temesvár 1891. ezüst érem.
Páris 1900. bronz érem.

Pancsován, Gromon-utcza 2. szám alatt, saját házában.

Készít mindennemű

könyvnyomdai munkákat,

u. m.: szín- és műnyomást, műveket és brosurákat az országban divó minden nyelven, ügyvédi és hivatali táblázatokat, számlákat, szállítóleveleket, körözüvényeket, árjegyzékeket,

eljegyzési és esketési kártyákat, meghívókat, gyászjelentéseket, gabonaszárlási szelvényeket, látogató-, czim- és ajánlási-kártyákat, ezimel és czéggel ellátott levélpapírokat és kenderborítékokat stb. stb.

izléses, tiszta és szép kivitelben

a lehető legolcsóbb áron.

Mindennemű könyvkötészeti munkák csinos kivitelben, jutányos áruk mellett végeztenek.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. trvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a m. kir. kúrestár javára 99 kor. 25 fill. tőke ennek 1903 évi január hó 1-től járó 5% kamata 6 kor. 40 fill. eddigi 6 kor. jelenlegi s a még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: 60. t. cz 144 §-a alapján s 146 §-a értelmében **Lazin Szvetozár** czrepajai lakos ellen a pancsovai kir. tszék területén lévő Antalfalva járás hoz tartozó Czrepaja községben és a czrepajai 1804 f. 3452 sz. tkvben foglalt: 1.) 3 d. 114 hrsz. 1 h. I. o. szántóra 317 kor. 2.) 5 d. 2. h. 400 □-öl I. o. kaszálóra 519 kor. 3.) 88 hrsz. 400 □-öl szőlőre 160 kor. 4.) 25 hrsz 48 □-öl kertre 3 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Czrepaja községében 1904. évi december hó 2 napján d. e. 9 órakor fog megtartani a következő úgy a tkvi hivatalban mint Czrepaja községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 31 kor. 70 fill. 51 kor. 90 fill. 16 kor. illetve 30 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban akiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881: 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1904. évi szeptember hó 19-én.

Áts-Nagy.
k. t. albíró.

Felhívás ajánlattételre.

Közadós újvidéki I szerb varga szövetséget mint szövetséget újvidéki kereskedő cég ideiglenes csőd-választmányának bíróság jóváhagyott határozata folytán a csődtömeghez tartozó, a csődletár 1-59 és 61-95 tételei alatt felvett 4453 kor. 38 fill. beszerzési és 2619 kor. 65 fill. becsértékű áruk, kaptafák és üzleti berendezés zárt ajánlati verseny útján a következő feltételek mellett el fognak adatni:

- 1.) Az összes árukra együttes ajánlat adandó be.
- 2.) Az ajánlatok zárt borítékban f. évi október hó 28-ik napján délelőtt 12 óráig alulírott tömeg-gondnoknak adandók át. Az ajánlatokhoz a becsérték 10% a (szóval tíz százalék) készpénzben melléklendő.
- 3.) A csődválasztmány az ajánlatok felett az ezek beadására kitűzött véghatárnapon délután 3 órakor határoz, fenntartván magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül esetleg egyet sem fogad. el. A csődválasztmány a letár helyessége, illetve az áruk feltüntetett, minősége és mennyiségeért nem szavatol.
- 4.) Az, a kinek ajánlata a csődválasztmány által elfogadtatik, köteles az áruraktárt és a helyiséget azonnal átvenni és készpénzzel kifizetni, különben óvadéka a csődtömeg javára elvesz, s kárára és veszélyére a csődválasztmány az árutömeget azonnal elfogja adni.
- 5.) A közadós által bérbe birt. üzlet helyiség és raktárak lehetőleg azonnal, de legkésőbb 1904 évi október 31-éig kiürítendő és a kulcsok a tulajdonosoknak átadandók; a mennyiben a vevő ebben késedelmes volna, úgy a jogkövetkezményeket egyedül viselni tartozik.

Az áruraktár és a bolthelyiségek minden napon délelőtt megtekinthetők.
Újvidéken, 1904. évi október hó 16-án.

Zombory László,
csődtömeggondnok.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Dr. Grosz Dezső** ügyvéd által képviselt **May Markus** pancsovai lakos javára 156 kor. 84 fill. és jár. kielégítése végett az 1881: 60. t. cz 144 §-a alapján s 146 §-a és 156 §-a értelmében **Maxa Mojsze** homoliczi lakos adós illetve **Bundja Márta** késed. árverési vevő kárára és veszélyére, a pancsovai kir. tszék területén lévő pancsovai járáshoz tartozó Homolicz községben és a homoliczi 2769. sz. tkvből alkotott 115 sz. betétbe: 1.) A + I. sor 1573 hrsz. a foglalt 975 ö. ö. sz. ház és 185 □-öl udvarra 792 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Homolicz községében 1904. évi november hó 12-én d. e. 9 órakor fog megtartani a következő úgy a tkvi hivatalban mint Homolicz községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak kivéve **Bundja Márta** késed. árverési vevő, a ki jelen árverésnél részt nem vehet az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 22 kor. 40 fill. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881: 60 t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1904. évi szeptember hó 11-én.

Nauer,
kir. albíró.

SZŐLŐLUGAST

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskátály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermes és nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz. Aőkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetése vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címzett egy levelezőlapon tudatja. **Czím:**

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székélyhid.

Ügynökök

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

Erzsébet-szanatorium-sorsjegyek

részletfizetés melletti elárúsítására.

FUCHS H. váltóháza
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 1.

Pancsovai

* látképes levelezőlapok *

(legújabb felvetelek)

igen szép egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

Képek gyári áron adatnak el, úgyszintén más árúk is, melyeket raktárból kisélejtezek.

Felhívás

Pancsovai és Vidéki vevőközönségemhez!

Tudomására adom tisztelt vevőimnek, hogy a helyben 16 év óta fennálló üzletemet **jelentékenyen megnagyobbítottam** s raktáramat **különböző ujdonságok** bevezetésével bővítettem. Miatán mindig nagy mennyiségben, készpénzfizetés mellett vásárolok, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat **oly áron adhatom el**, mint azokat némely **versenytízlet maga vásárolja.**

Képviselem továbbá különféle gyártmányoknak **egyedüli elárúsítását** Pancsova és vidéke részére, mely árúczikkék kizárólag csak nálam kaphatók, és pedig:

a szandriki ezüst és chinaezüst gyár árú fehér fémalappal, a hanai úri és női óralánczok

14 karátos aranyból, a legtartósabb színezettel és modern alakkal, a

szent-gotthárdi óragyár órái, svájci órák, Glashitte, Bilodes, Omea, Longoin-Cronometerek aranyból, ezüstből és aczélból, stb. **KERÉKPÁROK:**

Dürkopp Diana, Puch Styria, Naumann Germania, Meteor,

120 koronától fölfelé. Miatán úgy a **KERÉKPÁROK** mint **VARRÓGÉPEK** eladásánál **nagy visszaélések** történnek, s a vevőknek a **valódi gyártmányok helyett hamisak** adatnak el: venni szándékozók ne mulasszák el kerékpár vagy varrógép vétele előtt **gazdagon felszerelt raktáramat** megtekinteni, hogy a valódi és a hamisított gyártmányok közt a különbséget felismerhessék.

Egyedüli kizárólagos elárúsítóhelye a zajtalanul járó

Adria, Monopol, Ringschiff varrógépeknek, Dürkopp, Seidel és Naumann gyáraiból,

továbbá a jól ismert **PFAFF**-gépeknek és más elsőrangú gyártmányoknak, 60 koronától fölfelé. — Minden egyes gép szigoruan szolid s **jótállás mellett** adatik el.

Javitások jól berendezett műhelyemben pontosan és a legjobban végeztenek.

Régi arany és ezüst, továbbá **drágakövek** legmagasabb árak mellett megvételnek, esetleg új árukkal becsérlettenek.

Optikai árukban csupán elsőosztályú **hegyikristály** szemüvegeket tartok raktáron. Jó szemüveg 1 koronától fölfelé.

Midőn a nagyérdemű közönség figyelmét **különböző ujdonságaimra** felhívom, kérem szives pártfogását. Kiváló tisztelettel

Telefon-szám: 85.

FISCHER MIKSA.

Régi arany, ezüst és drágakövek a legmagasabb árak mellett megvételnek esetleg új árukkal becsérlettenek.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás! odvas fog! büzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„PLOMBUS“-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus“ ne hiányozék egy háznál sem, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogakra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek czíme:

„Plombus“ szétküldés, Pásztó, Heves-m.

Minden gyógyszerárban kapható.
A háznál és utazáson nélkülözhetetlen szer

Thierry A. gyógyszerész Balzsamja

általánosan elismerve és méltatva.

Legjobb hatással rossz emésztésnél, s ennek mellék következményeinél, mint: ifelbőfénésnél, gyomorégésnél, székszorulásnál, savképződésnél, teltség érzésénél, gyomorgörésnél, étvágyhiány, hurut, gyulladásknál, gyengeségnél, felfúvódásnál stb. stb.

Hatása györes-és fájdalomcsökkentő köhögéscsillapító, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb küldés posta útján 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 kor., díjmentesen, netto.

Kicsinybeni eladás mellett a raktárakban 1 kis üveg ára 30 fillér, 1 duplaüveg 60 fillér.

Ügyeljünk az egyedüli, forgalomra engedélyezett „Ich dien allein echt“ felirattól valószínű apáca-védjegyre.

Ezen készítmény utánzása és forgalomba hozatala, úgyszintén ismételadása más, törvényesen meg nem engedett, tehát forgalomba hozatalra nem jogosított balzsamoknak büntetőtörvényileg sújtatik.

Thierry A. gyógyszerész (százlevelű rózsza)

Centifolia-kenőcs

fájdalomcsillapító, puhító, oldó, szívó, gyógyító hatású, stb. Legkisebb postai küldés 2 tégely, bérmentve K. 3.60. A raktárakban, kicsinybeni eladásnál tégelyenként K. 1.20. Központi raktár Budapesten Török J és Dr. Egger Leo és J. gyógyszerárban, továbbá Vértes gyógyszerésznél Lugeson. Direkt rendelésnél „An die Schutzegel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn“ címzésre használható.

Ha az összeg előre beküldeték, egy nappal előbb eszközölhető a küldés, mint utánvét mellett, s az utánvételezési pótdíj is elesik, miért is ajánlatos az összeget előre beküldeni s az utalvány szelvényén a megrendelést eszközölni, a lukezimmel pontos feltüntetésével.

→ Védjegy: „Horgony“ ←

A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényéknél, csúznál és meghüleséknél bedörzsölésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatatlanul

kedvez főáruadánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereségénél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyerményket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15 osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget.

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyereség a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000. 1 nyereség 400.000.

1 à 200.000. 2 à 100.000. 1 à 90.000. 2 à

80.000. 1 à 70.000. 2 à 60.000. 1 à 50.000.

1 à 40.000. 5 à 30.000. 3 à 25.000. 8 à 20.000.

8 à 15.000. 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyereség és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1 eredeti sorsjegy frt — .75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3. —

1/2 " " " 3. — " 6. —; 1 " " " 6. — " 12. —

A sorsjegyek utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

≡ f. é. november hó 2-ig ≡

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruadánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételre kérem } { postautalvánnyal küldöm } { A nem tetző törlendő. } { mellékelem bankjegyekben (bélyegeken). }

Pontos ezim:

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka.

A Magyar Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, amely a „Pesti Napló“ az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül, olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek címe ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma.

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalata lesz ez a páratlanul álló díszmű, amely a magyar festés remekait foglalja felöleli a XVIII. század nagy magyar festői 31, Kuepczy-tól és Mányoky-tól kezdve egész a jelenkorig, amikor Lukácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még ilyen mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. Ötven nagyszabású festmény szemeltünk ki, amelyet mesteri kivitelű

ötven műlapon

mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű

sok színnyomású kép

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félelve 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor., 40 fillér.

Szerkesztősége és kiadóháza:

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 37. szám alatt van.

Nyomt. Wittigshlager C.-nál Pancsován.